

Vedlikeholdskalender VINTER

– desember, januar og februar

Skadeforebygging

Vedlikehold er skadeforebygging i praksis, og bra både for deg, lommeboka di og huset ditt. Her har du en oversikt over anbefalte tiltak for vedlikehold av boligen din – både innendørs og utendørs – som du kan ta tak i når vinteren kommer.

Inne

- Rense filter i kjøkkenvifte
- Rense filter i oppvaskmaskin
- Rense filter i vaskemaskin
- Rense filter i avtrekksventiler
- Rens filter i varmepumpe
- Rense sluk
- Rengjør ildsted
- Rengjør kjøleskap
- Rengjør fryser
- Sjekk loft for fukt
- Sjekk røykvarslere og brannslukningsapparat
- Kontroller varmtvannsbereder

Ute

- Måk snø ved behov

På sparebank1.no finner du egne veiledningssider knyttet til hvert enkelt punkt med detaljert informasjon om fremgangsmåte og instruksjonsvideo.

Veiledninger – Vinter

Innhold

Inne	2
Rens filter i kjøkkenvifte	2
Rens filter i oppvaskmaskin	3
Rens filter i vaskemaskin	4
Rens filter i avtrekksventiler	5
Rens filter i varmepumpe	6
Rens sluk	7
Rengjør ildsted	7
Rengjør kjøleskap	9
Rengjør fryser	10
Sjekk loft for fukt	11
Sjekk røykvarslere og brannslukkingsapparat	12
Kontroller varmtvannsbereder	13
Ute	14
Måk snø ved behov	14

Inne

Rens filter i kjøkkenvifte

Hvorfor?

Bedre inneklima og tryggere matlaging! Hvis kjøkkenviften er full av fett, vil den være i dårligere stand til å ta opp osen av damp og fett fra matlaging. Det vil føre til at matos, fett og røyk legger seg rundt i huset istedenfor. Viften kan også bli ødelagt av for mye fett, og i aller verste konsekvens kan fett renne ned fra viften og skape brann dersom fettene treffer en varm kokeplate og flammene rekker opp til filteret. Heldigvis kan du forhindre at dette skjer ved å vedlikeholde kjøkkenfilteret.

Hvordan?

1. Ta ut støpselet på kjøkkenviften.
2. Fyll kjøkkenvasken med varmt vann blandet med oppvaskmiddel og rør rundt.
3. Ta av fettfilteret i kjøkkenviften og legg filteret i vasken i minst to timer, kanskje over natten hvis filtrene er veldig skitne.
  - NB! Enkelte fettfiltre kun er tynne tøy- eller stoffmatter. Disse kan ikke vaskes, og må byttes. Sjekk gjerne i bruksanvisningen om ditt filter tåler maskinoppvask.
4. Bruk en gammel oppvaskbørste for å løsne så mye fett som mulig.
5. Når filteret virker relativt rent, kan de fleste fettfiltre vaskes i oppvaskmaskin. Kjør filteret alene i maskinen, slik at det ikke setter seg fett på annet som vaskes samtidig.
  - Hvis du renser filteret ofte (hver 3. uke) kan du begynne direkte på steg 5 med å putte filteret i oppvaskmaskinen.
6. Ta ut viftehjul og luftinntaksring og vask de med oppvaskmiddel og -børste.
7. Tørk godt både på undersiden av ventilatoren og på kanten mot innsiden der hvor filteret skal stå med en mikrofiberklut med kjøkkenspray.
8. Sørg for at filter, viftehjul og luftinntaksring og der du har vasket på viften er tørt.
9. Monter viftehjul, luftinntaksring og filter tilbake på plass.
10. Test at viften fungerer ved å putte et A4-ark på viften og se om viften kan holde det oppe.

Denne oppgaven bør gjøres månedlig.

Har du kullfilter – se her

1. Sjekk bruksanvisning eller søk opp på nett for å se om ditt kullfilter tåler vask. Hvis kullfilteret ikke tåler vask må du bytte til et nytt kullfilter, men hvis du kan vaske det, følg stegene under.
  - Hvor ofte man må bytte eller vaske kullfiltre avhenger av hvor mye du lager mat, da kullfilterets hovedoppgave er å fjerne lukt fra matosen før luften blåses ut i rommet igjen. En pekepinn kan være mellom et halvt og et helt år.
2. Vask kullfilteret på samme måte som vanlige filtre enten med oppvaskmiddel og varmt vann i vasken eller i oppvaskmaskinen. Sørg for at kullfilteret blir helt tørt etter vask.
3. Sett ovnen til 150 grader.
4. Legg kullfilteret i ovnen i ca. to timer.
  - Kullet i kullfilteret blir nemlig inaktivt etter vask og må aktiveres i ovnen.
5. Plasser kullfilteret tilbake i kjøkkenviften når det er helt avkjølt.

Hva trenger man?

Oppvaskbørste, oppvaskmiddel eller tilsvarende fettløsende midler, mikrofiberklut, kjøkkenspray.

Rens filter i oppvaskmaskin

Hvorfor?

Ren oppvask! Dersom tingene du vasker i oppvaskmaskinen ikke blir helt rene, kan det tyde på at selve oppvaskmaskinen ikke er helt ren. Matrester, smuss og kalk samler seg i hele oppvaskmaskinen, spesielt i filtrene, som gjør at vaskeresultatet ikke blir optimalt. I verste fall kan det føre til at vannet i maskinen renner utover kjøkkengulvet. Det er heldigvis enkelt å vedlikeholde oppvaskmaskinen så du får skinnende rene tallerkener etter vask og unngår vannlekkasje.

Denne oppgaven bør gjøres månedlig.

Hvordan?

1. Sørg for at oppvaskmaskinen er tom før du begynner rengjøringen.
2. Ta ut filtrene i bunnen av oppvaskmaskinen.
3. Vask filtrene i rennende varmt vann med en oppvaskbørste.
4. Legg filtrene tilbake i oppvaskmaskinen og sørg for at de «klikker» seg på plass.
5. Spray kjøkkenspray på en tørr mikrofiberklut og tørk over sidene på oppvaskmaskindøren.
6. Hell en hel pose oppvaskmaskinrens i hovedkammeret for å vaske inne i oppvaskmaskinen.
  - Det du ikke får plass til i hovedkammeret kan du helle nederst i selve maskinen.
7. Velg et vanlig vaskeprogram og sett på oppvaskmaskinen med maskinrens i.

Hva trenger man?

Oppvaskbørste, kjøkkenspray, mikrofiberklut oppvaskmaskinrens.

Rens filter i vaskemaskin

Hvorfor?

En velfungerende vaskemaskin som er mindre utsatt for fremtidige problemer! Mange mindre feil med vaskemaskiner kan spores tilbake til filteret. Hvis vaskemaskinen vibrerer, lager høy lyd, bruker lengre tid på et program, stopper vilkårlig under et program eller klærne kommer ut rennende våte, kan det skyldes et tett filter. Små fremmedelementer som knapper og mynter kan også feste seg i filteret og i verste fall komme ut til pumpen og hindre at pumpehjulet roterer. Heldigvis kan alle disse problemene løses raskt og enkelt med rengjøring og vedlikehold av filteret. Hvis du rengjør vaskemaskinfilteret regelmessig, vil det også forebygge fremtidige problemer med vaskemaskinen.

Ikke koble vaskemaskinen til strøm via en skjøteledning og ikke kjør vaskemaskinen samtidig som tørketrommelen hvis de er på samme sikringskurs! Det kan være brannfarlig.

Hvordan?

VIKTIG: La vannet kjøle seg ned før du begynner på denne oppgaven. Hvis du vasker med høye temperaturer, kan vannet bli veldig varmt. Dersom du kommer borti det varme vannet, kan du bli skåldet.

1. Steng vannkranen slik at det ikke kan strøme inn vann.
2. Sørg for at vaskemaskinen er av og dra ut kontakten.
3. Åpne og ta av serviceluken og legg et håndkle på gulvet.
4. Ta av pumpedekselet.
  - Merk at steg 5 til 7 ikke er relevant for alle, sjekk din vaskemaskin og bruksanvisning.
5. Før dreneringsslangen over til en beholder og ta av hetten slik at restvannet kan renne ut i beholderen.
  - Det kan hende du må drenere vannet i beholderen flere ganger.
  - Mer at vannet kan være varmt rett etter klesvask, så vær forsiktig!
6. Sett på hetten og legg dreneringsslangen tilbake etter at alt vannet er drenert.
7. Skru forsiktig av pumpedekselet.
  - Merk at det kan komme ut restvann.
8. Skru av filterlokket, og skyv det ut.
  - Nå vil det komme vann på håndkleet du har lagt ned, og det kan hende du finner fremmedelementer i filteret, slik som mynter, knapper eller loansamling.
9. Fjern fremmedelementer i filteret, slik som mynter, knapper eller loansamling og rengjør filteret ved å skylle det med varmt vann.
10. Rengjør innsiden, gjengene på pumpedekselet og pumpehuset med en mikrofiberklut.
11. Sjekk om pumpehjulet beveger seg fritt og kan rotere med en skje eller pinne.
12. Skru filterlokket godt på i vertikal posisjon.
13. Sett på pumpedekselet igjen, og skru det godt fast. Håndtaket må være i vertikal posisjon.
14. Sett på serviceluken igjen, og lås den på plass.
15. Koble til strøm og vanntilførsel.

MERK: For å unngå at det renner ubrukt vaskemiddel rett ned i avløpet under den neste vaskesyklusen, kan du helle 1 liter vann i rommet "flytende vaskemiddel" og starte dreneringsprogrammet.

Hva trenger man?

Mikrofiberklut, flat skrutrekker eller noe annet flatt for å åpne serviceluken.

Rens filter i avtrekksventiler

Hvorfor?

Bedre ventilasjon og luftkvalitet! Over tid blir avtrekkskanalen i baderomsviften tilsmusset og skitnet til av insekter, pollen, veistøv, sot og annet som finnes i luften. Dette gir dårlig ventilasjon og luftkvalitet, i tillegg til at det kan skape kondensproblemer. Dersom det blir for mye støv, kan det være brannfarlig. Det er heldigvis raskt og enkelt å rengjøre ventilatoren, så gjør det til en vane.

Hvordan?

1. Sørg for at viften er av før du begynner arbeidet.
2. Støvsug eller tørk utsiden og åpningen av avtrekksventilen med en tørr mikrofiberklut.
3. Dersom viften er veldig skitten kan du vaske utsiden og åpningen med vann og såpe.
  - Hvis det har kommet mugg på ventilatoren må du bruke muggdrepende midler.
4. Dersom ventilen kan demonteres kan du ta av dekselet for å vaske innsiden med vann og klut og vaske dekselet i oppvaskmaskinen. Sørg for å tørke dekselet godt før du setter det på plass.
5. Test at viften fungerer ved å putte litt dopapir på viften og se om viften kan holde det oppe.

Hva trenger man?

Mikrofiberklut, støvsuger, skrutrekkers dersom du vil demontere, vaskemiddel, evt. muggdrepende midler.

Rens filter i varmepumpe

Hvorfor?

Bedre inneklima! Over tid kan støv og skitt samle seg i filterne til varmepumpens innedel. I praksis betyr det at varmepumpen vil bruke mer energi på å trekke inn luft, i tillegg til at mer støv vil komme inn i selve maskinen og påvirke viftetrommelen. En konsekvens av det er at varmepumpen kan få problemer med å avgi riktig varme, og den bruker mer strøm. I tillegg kan gammelt støv sirkulere ut i rommet igjen. Det er heldigvis raskt og enkelt å rengjøre filterne i varmepumpen for å oppnå et godt inneklima og ikke redusere varmepumpens levetid.

- Rens av filtre bør gjøres hver andre uke eller månedlig når den er i bruk.
- Du bør ha service på varmepumpen hvert andre eller tredje år.

Hvordan?

1. Koble ut strømmen ved å dra ut støpselet eller ta sikringen.
2. Ta av dekselet til varmepumpen for å få tilgang til filterne.
3. Støvsug grovfilterne med et munnstykke med børste. Du kan også skylle dem i rent, lunkent vann.
  - Ikke ha filterne i oppvaskmaskinen!
4. Støvsug luftfilteret med et munnstykke med børste. Du kan eventuelt legge dem i lunkent vann og skylle med rent vann etterpå hvis de er veldig skitne.
5. Støvsug finfilter med et munnstykke med børste.
6. Vask utsiden og alle overflater med en fuktig mikrofiberklut for å bli kvitt støv og smuss.
7. Rist filterne eller bruk en tørr klut for å tørke filterne.
8. Sett alle filtre tilbake på plass når de er helt tørre. Vær sikker på at alle filtre sitter riktig før du setter på dekselet.

Hva trenger man?

Støvsuger med et munnstykke med børste, mikrofiberklut.

Rens sluk

Hvorfor?

Bedre vanngjennomstrømming i dusjen! Hår, fett og såperester samler seg i sluket etter at du har dusjet. Over tid kan dette tette avløpet og i verste fall forsteine. Da er det vanskelig for vannet å renne ned i avløpet, og det kan bli liggende mye vann i dusjen. Dette kan føre til vannskader. I tillegg til vannskader kan det også dannes en ubehagelig lukt i et sluk som er i ferd med å tette seg. Heldigvis kan du rense slukt raskt og enkelt og forhindre at det tetter seg.

Sjekk at det er fall mot sluket på badet, f.eks ved å helle litt vann på gulvet for å se hvor det renner.

Hvordan?

1. Ta bort risten.
2. Dersom du har et moderne bad med moderne sluk: dra opp «koppen» fra sluket.
  - Har du et eldre bad har du ikke dette og kan gå rett til steg 3.
3. Fjern hårrestene og alt synlig grums du ser og når i sluket og på «koppen» dersom du har det. Bruk gjerne en gammel oppvaskkost til å skrubbe på det som har begynt å forsteine.
  - Bruk gjerne gummihansker hvis du synes det er ekkelt å ta på smusset i sluket.
4. Skyll godt, la gjerne vannet renne litt så du ser at alt er greit.
5. Sett på plass «koppen» og risten.

Det viktigste med å rense sluket er å fjerne avfallet fra sluket. Du kan også bruke avløpsrens til å rense ekstra opp om du ønsker det. Skal du bruke avløpsrens anbefaler vi å bruke flytende varianter da disse som regel er mer skånsomme mot rørene og omkringliggende materialer. Merk at avløpsrens kan være veldig sterkt, selv om den er luktfri, så vær forsiktig med å bruke produktet. Bruk gjerne gummihansker.

1. Hell Mudin i avløpet.
  - Delvis tett sluk: Tilsett 2,5 dl og la det virke i minst 15 minutter.
  - Helt tett sluk: Tilsett 5 dl og la det virke i minst 30 minutter, gjerne over natten.
2. Skyll med varmt/kokende vann ned i avløpet.

Hva trenger man?

Gummihansker, oppvaskbørste, avløpsrens.

Rengjør ildsted

Hvorfor?

Effektiv og ren peis med lavere risiko for pipebrann! En ren vedovn brenner mer effektivt og miljøvennlig, og er i tillegg tryggere. Rene peiser produserer mindre sot enn skitne. Blir det liggende mye sot på innsiden av pipen, kan det oppstå sotbrann som kan skade skorsteinen og øke risikoen for pipebrann. Det

er heldigvis ikke så vanskelig å rengjøre peisen. Dette bør gjøres før og under peissesongen, men det er også fint å rengjøre peisen etter peissesongen.

Skorsteinen skal feies minst hvert fjerde år, oftere hvis det dannes mer sot enn normalt i skorsteinen.

Hvis du opplever mye sot, kan det være på grunn av fyring med fuktig ved, for lite trekk eller for lite tilgang til frisk luft. Prøv derfor å holde veden tørr, og sørg for at tilgangen på trekk og luft er tilstrekkelig.

Hvordan?

1. Sørg for at alle glør er slukket og at asken i peisen er blitt kald.
2. Fjern sot på peisglasset ved å fukte et krøllete avispapir, dyppe det forsiktig i asken i ovnen og så gni papiret mot glasset med askesiden vendt inn mot glasset. Gjenta til det er rent. Denne metoden er miljøvennlig, effektiv og rimelig.
3. Fjern aske fra peisen ved å ta ut det groveste laget av asken fra bunnen av peisen, og tøm askeskuffen. Du trenger ikke fjerne all asken fra bunnen av peisen, spre det heller utover til du får et askebelegg på ca. én cm. Askebelegget beskytter peisbunnen og isolerer, slik at du lettere får fyr og unngår slukking.
  - Bruk alltid en ildfast bøtte når du fjerner aske fra ovnen, og la det ligge i bøtta til du er sikker på at det ikke er noen glør igjen. Du kan også bruke en askestøvsuger for å fjerne aske. Her er det veldig viktig at du bruker en askestøvsuger og ikke vanlig støvsuger, da glørne i ovnen kan gjøre at en vanlig støvsuger blir ødelagt.
4. Gå over brennplatene og hvelvet i peisen, og sjekk at de er hele.
  - Brennplatene er de beige platene i peiskammeret, og hvelvet er platen i taket i kammeret. Har de mindre sprekker går det fint, men hvis det mangler biter og det er større skader bør disse delene skiftes ut.
5. Sjekk pakningene i peisdøren, og se at de er hele.
  - Dette er de svarte eller grå snorene du finner rundt innsiden av peisdøren og glasset. Pass på at pakningene rundt døren og rundt innsiden av glasset er hele, slik at det ikke blir noen lekkasjer. Sjekk også at det ikke er noen sprekker i kittet. Har du pakninger eller kitt på ovnen din som er slitte, må du skaffe nye fra en ildstedsforhandler. Du kan fint bytte pakninger og påføre ovnskitt selv.

Hva trenger man?

Avispapir, ildfast bøtte, eventuelt askestøvsuger.

Rengjør kjøleskap

Hvorfor?

God lukt og mathygiene! Over tid kan kjøleskapet begynne å lukte vondt av matsøl som har festet seg i lister, på hyller eller langs veggene. Dersom matvarer kommer i kontakt med gammelt matsøl kan det i verste fall oppstå matsmitte. Et skittent kjøleskap kan også føre til at vannavløpet tettes. Det betyr at vannet som renner på baksiden av kjøleskapet ikke renner igjennom hullet og fordamper, men heller blir liggende i bunnen av kjøleskapet. Blir det mye vann kan det lekke ut av kjøleskapet. Heldigvis er det raskt og enkelt å rengjøre kjøleskapet. Etter rengjøring er det lettere å få oversikt over hvilke matvarer man har slik at man kan redusere matsvinn.

En lett vask av kjøleskapet bør gjøres månedlig.

- Unngå å bruke sterke kjemiske vaskemidler i kjøleskapet da de kan både skade matvarer og innsiden av kjøleskapet. Varmt vann og litt Zalo eller sitronsaft holder.
- Prøv å ha god oversikt over matvarer i kjøleskapet slik at ting ikke blir liggende for lenge. På denne måten kan man redusere matsvinn. Husk «best før, men ofte god etter».

Hvordan?

1. Dra ut kontakten til kjøleskapet.
2. Ta ut all maten.
3. Ta ut alle hyller og skuffer.
4. Vask hyller og skuffer med varmt vann og vaskemiddel etter behov.
5. Vask innsiden av kjøleskapet ved å spray rengjøringspray på flekker og smuss og så vaske med vann og klut. Begynn på toppen og beveg deg nedover veggene og rillene som holder hyller.
  - Bruk en oppvaskbørste eller tannbørste om det er vanskelig å komme til.
6. Sjekk at hullet til vannavløpet ikke er tett og tørk vekk eventuelt matsøl.
7. Sjekk om det er hull, sprekker eller rifter i dørtetningene.
8. Plasser hyller og skuffer tilbake i kjøleskapet.
9. Sett i kontakten og påse at temperaturen er satt riktig på 2-4 grader.
10. Legg matvarene tilbake og organiser det slik at du har god oversikt over varer som bør brukes snart.
11. Vask utsiden av kjøleskapet med rengjøringspray og mikrofiberklut.

Hva trenger man?

Vaskemiddel, rengjøringspray, mikrofiberklut, oppvaskbørste.

Rengjør fryser

Hvorfor?

Unngå høyt strømforbruk, ødelagte matvarer og vannskade! Hver gang fryserdøren åpnes, vil varm og fuktig luft møte den kalde luften i fryseren. Etter hvert vil vandampen fra den varme luften kondensere og fryse til is. Is på hyller og vegger virker isolerende, som i praksis betyr at fryseren må jobbe hardere for å holde temperaturen kald. Det betyr høyere strømkostnader. I tillegg kan for høy temperatur i fryseren ødelegge matvarer. Hvis for mye is legger seg i fryseren, kan det etter hvert bli vanskelig å lukke fryserdøren. Dette kan føre til at døren står på gløtt uten man er klar over det, og over tid vil isen smelte og vann renne utover gulvet. Noen frysere har automatisk avriming, Nofrost, men hvis ikke man har det, er man nødt til å avrime fryseren ved jevne mellomrom.

- Planlegg denne oppgaven litt i forveien, slik at du kan bruke opp mat fra fryseren og ikke handle inn så mye nytt rett før du må tømme fryseren for mat for å avise.
- Ikke bruk elektriske apparater som brødrister eller hårføner til å smelte isen da det kan gjøre skade på fryseren. Vann og elektrisitet er også en farlig kombinasjon.

Hvordan?

1. Slå av fryseren.
2. Tøm fryseren for mat.
3. Legg mat du vil beholde i en kjøleboks med fryselementer, i fryser nummer to, en kjølig garasje eller ute hvis det er kaldt nok.
4. Ta ut alle hyller og skuffer.
5. Ta ut proppen eller ventilen slik at vann kan renne ut, og plasser en skål eller lignende under for å samle opp vannet. Legg gjerne et håndkle på gulvet for å være sikker på at det ikke kommer vann på gulvet.
6. Vask skuffer og hyller med såpevann.
7. La is og frost i fryseren smelte litt.
  - Hvis det er veldig mye is i fryseren kan du legge en skål med varmt (ikke kokende) vann i fryseren i 5-10 minutter for at isen skal løsne raskere.
8. Fjern is og frost ved å skrape med hendene eller uskarpe redskaper som en tresleiv eller slikkepott. Noen kjøleskap kommer med en isskraper.
9. Vask innsiden av fryseren med en ren mikrofiberklut og såpevann, og tørk godt med en tørr klut.
10. Slå på fryseren.
11. Legg tilbake matvarene.

Hva trenger man?

Kjøleboks og fryselementer eller noe annet for å oppbevare fryste matvarer, skål, håndkle, rengjøringsmiddel, oppvaskbørste, tresleiv eller slikkepott, mikrofiberklut.

Sjekk loft for fukt

Hvorfor?

Jo fortere du oppdager fuktskader, jo lavere blir skadeomfanget! Fuktskader oppstår gjerne over tid, og kan i starten være vanskelig å få øye på. Derfor er det lurt å jevnlig sjekke utsatte steder slik at du tidlig kan oppdage tegn på fukt. Det tar heldigvis ikke så lang tid å sjekke dette selv, men oppdager du fuktskader, må det som oftest en fagperson til for å fikse skaden.

Sjekk undertaket en kald vinterdag etter rimfrost. Ser du rimfrost er det tegn på at fuktig luft fra huset trenger inn på loftet.

Hvordan?

1. Sjekk at taket er tett og at eventuelle loftsvinduer er tette og lukket.
2. Se etter misfarging, fuktflekker og muggvekst på undertaket og vegger.
3. Undersøk at gulvet ikke er fuktig.
4. Sjekk at rør er tette og isolerte og tett gjennomføringer av rør og andre sprekker som kan gjøre at varm luft kommer inn.
5. Sjekk at loftsgulv/loftsluke er tett slik at varm fuktig luft ikke stiger opp mot kaldt loft.
  - Dersom varm luft stiger opp på loftet, kan det føre til kondens som skaper fuktighet og grobunn for sopp.
6. Sjekk at ventiler eller luftspalter er i god stand og at det ikke er noe som forhindrer god lufting av yttertaket.

Sjekk røykvarslere og brannslukkingsapparat

Hvorfor?

Vær godt forberedt hvis det skulle oppstå brann! Alle boliger skal enten ha en husbrannslange eller et brannslukkingsapparat med minst 6 kg pulver eller skum. Det er ingen som ønsker at det skal oppstå brann, men noen ganger kan uhell skje. Er man godt forberedt og har fungerende røykvarslere og brannslukkingsapparat, kan man evakuere forttere, hindre flammespredning og redusere skadeomfanget betydelig. Heldigvis er det lett å sjekke både røykvarslere og brannslukkingsapparat, og å gjøre det til en god rutine.

- Test røykvarslere jevnlig, helst én gang i måneden. Bytt batteri i røykvarsleren minst én gang i året. Gir røykvarsleren fra seg korte pip, betyr det at batteriet er dårlig og må byttes.
- Test røykvarslere jevnlig, helst én gang i måneden. Bytt batteri i røykvarsleren minst én gang i året. Gir røykvarsleren fra seg korte pip, betyr det at batteriet er dårlig og må byttes.
- Snu brannslukkingsapparatet opp-ned noen ganger hvert kvartal slik at pulveret inni ikke klumper seg.
- Kontroller husbrannslangen én gang i året.

Hvordan?

1. Hold test-knappen på røykvarsleren inne i noen sekunder. Da skal den begynne å pipe. Sjekk at du hører røykvarsleren i alle rom.
2. Trykk på test-knappen for å stoppe pipingen. Piper den ikke, må du bytte batteri og gjenta testen.
3. Sjekk at pilen på trykkmåleren på toppen av brannslukkingsapparatet står på det grønne feltet.
4. Sjekk at forseglingen eller plomberingen på toppen av brannslukkingsapparatet ikke er brutt, har skader eller rust.
5. Snu brannslukkingsapparatet opp-ned noen ganger og prøv å høre etter om du kan høre lyden av pulveret inni som sildrer nedover.
6. Rull ut hele husbrannslangen og sjekk at kranen fungerer og at slangen ikke er mørken eller har sprukket.
7. Sjekk at kranen fungerer.

Hva trenger man?

Batterier til røykvarsleren.

Få med alle i husstanden for å gjøre denne oppgaven og gjennomfør gjerne en brannøvelse.

Kontroller varmtvannsbereder

Hvorfor?

Vær proaktiv og reduser sannsynligheten for brann- og vannskader! Varmtvannsberedere har en levetid på omtrent 20 år. Selv om din gamle varmtvannsbereder fortsatt fungerer, vil den ikke varme opp vannet like energieffektivt eller holde på varmen like godt som nye beredere.. Det krever mer strøm å beholde en gammel varmtvannsbereder. Varmtvannsberedere kan også skape varmegang i ledninger og støpsler, og kan i verste konsekvens utløse brann. I tillegg kan eldre varmtvannsberedere i større grad utløse vannskader. Det er lurt og enkelt å få oversikt over tilstanden til varmtvannsbereder.

Reduser risikoen for dårlig kontakt og varmegang ved at varmtvannsberederen blir fast tilkoblet det elektriske anlegget med en bryter istedenfor at beredere er koblet gjennom stikkontakt og støpsel.

Hvordan?

1. Kjenn etter varmegang i ledninger, støpsler og stikkontakter knyttet til varmtvannsberederen.
2. Ta ut støpselet og se etter misfarging og brune merker rundt pinnene på støpselet og rundt hullene i stikkontakten.
  - Slik misfarging kan tyde på at det er fare for brann.
3. Sjekk om ledningene bak dekselet på varmtvannsberederen er misfargede eller brente.
  - Før du tar av dekselet må du trekke ut støpselet eller ta sikringen ved fast tilkobling.
4. Kontakt elektriker dersom du finner én eller flere av feilene over.
5. Sjekk for eventuelle vannlekkasjer, spesielt om varmtvannsberederen står i et rom uten sluk.

Ute

Måke snø ved behov

Hvorfor?

Unngå fuktskader på kledningen! Når det snør mye, er det nødvendig å måke innkjørsel og foran dører. Hvis man måker snøen inn mot hus- eller garasjeveggen kan det føre til fuktskader på kledningen og i karmen, og når snøen smelter kan man risikere å få små vandammer helt inntil husveggen. Snø på balkonger kan også gi fuktskader på vegg og karmen, og mye snø på taket kan belaste konstruksjonen til huset og også føre til vannskader på tak og loft. Med enkle grep kan du unngå slike skader.

Hvis huset du bor i ble bygd mellom 1949 og 1979 og har en lett takkonstruksjon, bør taket måkes når snøen blir en halv meter. Dersom snøen er våt, bør det ikke være mer enn 40 cm snø på taket.

Hvordan?

1. Måke snø på bakken vekk fra husets vegger så fort det begynner å snø, før snøen blir tung.
2. Måke snø vekk fra verandadører og av verandaer og balkonger.
3. Følg med på snømengden på taket og vurder behovet for å måke.
  - Hvis du hører knirkelyder og smell i bærekonstruksjonen til huset, eller hvis dører og vinduer er tregere å åpne enn vanlig, kan det bety at du bør måke vekk snø fra taket.
4. Følg med på snømengden på hytta og måk snø dersom snømengden blir for stor.
  - Få hyttenaboer til å gi beskjed om snømengden hvis du ikke har mulighet til å sjekke selv.

Hva trenger man?

Snøskuffe.